

Skolestreik for klimaet i Oslo 22. mars 2019. Foto: By GGAADD - IMG_6722, CC BY-SA 2.0, Wikimedia Commons

11-02-2020 13:36 CET

Unges klima- og miljøengasjement, gir nye muligheter for skolen

Over hele verden demonstrerer skoleelever og unge mennesker for klimahandling. De endrer livsstil og matvaner, starter nye og bærekraftige bedrifter og organisasjoner. Skolen kan ha noe viktig å lære av handlekraften deres, tror NMBU-professor.

- Det har blitt veldig tydelig at når det gjelder miljøutfordringene, så skjer det veldig mye blant unge mennesker, sier Astrid Sinnes. Hun er professor ved lærerutdanning på NMBU – Norges miljø- og biovitenskapelig universitet og har skrevet bok om hvordan skolen kan ta de unges handlekraft inn i undervisningen.

- Tradisjonelt har det vært slik i skolen at elevene lærer mye om klimaproblemene, men kanskje ikke like mye om løsningene. Det er utrolig mye engasjement og handling blant unge folk i dag, men hva skjer når de kommer på skolen? Det er viktig at vi tar disse ideene inn i undervisningen, slik at skolen kan være mer i takt med det som rører seg blant unge mennesker, sier Sinnes.

Flere undersøkelser viser at ungdom er mer bekymret for klimaet enn eldre. De ønsker å gjøre noe, men til tross for den store bølgen av klimaengasjement hos ungdom, er det fortsatt mange som vet lite om hvordan de kan bidra. Det å ha mye kunnskap om et problem uten samtidig å få informasjon om mulige løsninger, kan gjøre folk nedstemte og handlingslammede.

NMBU-professoren mener skolen i dag fokuserer for mye på utfordringene, og bør jobbe mer med å synliggjøre løsninger, muligheter og håp om endring.

Inspirert av dem som gjør noe

I ett år syklet Sinnes rundt i Oslo og møtte unge mennesker som gjør en innsats for en mer bærekraftig verden. Hun snakket med ungdom som hadde satt i gang tiltak mot matsvinn, for gjenbruk og artsbevaring. De hadde startet bærekraftige bedrifter, organisasjoner, restauranter og utviklet nye apper. Resultatet ble boken «Action, takk! Hva kan skolen lære av unge menneskers handlinger for bærekraftig utvikling?».

- Det har vært utrolig inspirerende og spennende å lære om alt som blir satt i gang, og alle som jobber for en bærekraftig utvikling. Jeg håper og tror at dette kan være inspirerende også for skolen, sier hun.

Da hun begynte å skrive boken hadde hun først planlagt en bredere vinkling om dem som jobber for å «redde verden», unge som gamle. Men etter hvert som tipsene om igangsettere og rollemodeller tikket inn, ble fellesnevneren tydeligere og tydeligere. De var alle unge mennesker.

Et verktøy for lærere

- Bærekraftig utvikling har vært i lærerplanene lenge, men det har ikke vært forpliktende nok. I de nye lærerplanene skal tre tverrfaglige temaer;

bærekraftig utvikling, helse og livsmestring og demokrati og medborgerskap gis mer plass i undervisningen.

- Mange lærere er opptatt av bærekraftig utvikling og har lyst til å gjøre mer, men det kan nok oppleves som et stort og vanskelig tema - politisk, normativt og tverrfaglig, sier Sinnes.

Et viktig mål med boken har vært å gjøre det lettere for lærere å legge opp til en mer løsningsorientert bærekraftsundervisning. For å bryte temaet ned og gjøre det mer håndterbart har hun delt boken opp i seks temaer: mat, klær, smarttelefoner, plast, olje og politikere som ikke handler. I boken beskrives problemstillingene og unge mennesker som jobber for å løse problemene. Deretter følger en forskningsbasert modell som viser hvordan temaet kan undervises på en måte som kan gi elevene solid kunnskap, men også inspirere til handling.

-Jeg har ønsket å lage et verktøy for lærere som vil vise elevene sine ulike måter de kan bidra på, for å støtte opp om håp og vilje til å handle. Jeg ville løfte fram bredden i disse mulighetene, som gjennom politiske engasjement, deltagelse i sosiale medier, bevisste yrkesvalg, entreprenørskap og organisasjonstilhørighet.

Befriende samtaler

Ifølge Sinnes har det vært befriende for henne som akademiker å møte så mange mennesker som bare *gjør det*.

- Det har vært svært inspirerende å snakke med så mange unge mennesker som ser løsningene, ikke bare problemene. De unge menneskene jeg har snakket med, spør ikke *om* vi skal gjøre noe eller ikke; selvfølgelig må vi gjøre noe nå, spørsmålet er bare hva og hvordan. Mye av den akademiske diskursen handler jo mest om å forstå verden. Men det er også viktig å reflektere over hvordan vi kan få til endring. Her tenker jeg at vi kan lære mye av unge handlekraftige mennesker.

Om boken

«Action, takk! Hva kan skolen lære av unge menneskers handlinger for

bærekraftig utvikling?» er en ny bok om utdanning og bærekraft utgitt av Gyldendal Akademisk.

Forfatter er Astrid Sinnes, professor ved fakultet for realfag og teknologi, lektorutdanningen, ved NMBU.

Boken tar utgangspunkt i seks sentrale bærekraftsutfordringer og viser gjennom intervjuer med 21 unge, handlekraftige mennesker hvordan deres ideer kan brukes i skolens undervisning.

Boken gir konkrete tips og undervisningsforslag til hvordan man gjennom fagfornyelsen kan legge opp til en slik undervisning.

Formålet er å inspirere til undervisning som kan fremme håp og handlekraft for en mer bærekraftig framtid.

Foto av forfatteren Astrid T. Sinnes:
Tonje Lindrup Robertsen / NMBU

Gyldendal er Norges ledende konsern i bokbransjen. Vårt hovedmål er å skape og formidle verdier innenfor kultur- og kunnskapsfeltet.

Kontaktpersoner

Camilla Bruseland

Pressekontakt
Kommunikasjonssjef
cbr@gyldendal.no
977 17 997

Anne Kathrine Aabel Vikanes

Pressekontakt
Markedssjef
Gyldendal Akademisk
Anne.Kathrine.Vikaner@gyldendal.no
98 21 82 69

Anja Økland

Pressekontakt
Markedsansvarlig Kommunikasjon
Kommunikasjon
anja.okland@gyldendal.no
45201339